

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD
ECONOMY

вх. № РД20-849 / 18.04.2022:

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”,
по обявена процедура от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Изготвил рецензията: проф. д.н. Таня Петрова Парушева

УНСС – София, катедра „Икономика на туризма”

Област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”

Професионално направление 3.8. „Икономика”

Научна специалност „Икономика и управление (туризъм)”

Основание за написване на рецензията: Заповед № РД-06-120/01.07.2022 г. на Ректора на Икономически университет – Варна за назначаване на Научно жури и решение от първото заседание на Научното жури на 01.07.2022 г.

Автор на дисертационния труд: Мира Димова Джендова-Дунева – редовен докторант в катедра „Икономика и организация на туризма” при Икономически университет – Варна

Тема на дисертационния труд: „Иновации в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион”

Научен ръководител: проф. д-р Таня Дъбева Филипова

2. Данни за дисертанта

Мира Джендова завършила Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий”, ОКС „Бакалавър”, специалност „Туризъм” (2005 г.). Придобива ОКС „Магистър” по специалност „Международен туризъм” също във Великотърновски университет (2009 г.) и по специалност „Финансов мениджмънт на предприятието” в Университет „Проф. д-р Асен Златаров”, Бургас (2013 г.).

Професионалното ѝ развитие започва като администратор в хотел „Динамик”, гр. Несебър (2001 – 2002 г.). Продължава работа като фронт офис мениджър в хотел „Гранд хотел Оазис”, к.к. „Сълнчев бряг” (2003 – 2006 г.); администратор в хотел „Бар

Харбър Риженси Холидей Ин, Майн, САЩ (2006 г.); мениджър „Маркетинг и продажби” в хотел „Град Виктория”, к.к. „Слънчев бряг” (2007 – 2009 г.); управител хотел „Бора Бора”, к.к. „Слънчев бряг” (2009 г.); мениджър „Маркетинг и продажби” в „ОРКО” ЕООД (Грийн Лайф), (2010 – 2019). От месец ноември 2019 г. до момента е директор „Маркетинг и продажби” в „Грийн Лайф Резортс” ЕАД.

Провеждала е семинарни занятия по „Хотелиерство”. Притежава умения за работа с хотелски софтуер Clock Evo, Opera, Fidelio. Избрана е за служител на годината за 2017 г. към Грийн Лайф Резортс. Владее английски и френски език.

Мира Джендова е зачислена в **редовна докторантура** със заповед № РД-17-450/03.02.2015 г. на Ректора на Икономически университет – Варна в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.9. „Туризъм”, по докторска програма „Икономика и управление (туризъм)” към катедра „Икономика и организация на туризма”, за срок от **3 (три) години**, считано от 02.02.2015 г. – 02.02.2018 г.

Завършва работата, предвидена в индивидуалния план. Успешно полага **докторантските изпити**, както следва:

- Теория на управлението – Мин. добър (5.25);
- Хотелиерски и ресторърски мениджмънт – Мин. добър (5.25);
- Методология на научните изследвания – Отличен (5.50);
- Английски език – Мин. добър (5.25).

По време на обучението си като докторант, Мира Джендова е атестирана с **положителна оценка**. Дисертационният труд е обсъден на Катедрен съвет на катедра „Икономика и организация на туризма”. Отчислена е с право на защита със заповед № РД 17-540/02.03.2018 г. на Ректора на Икономически университет – Варна, считано от 02.02.2018 г.

Открита е процедура за защита пред Научно жури, в съответствие с чл. 31, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна, Раздел II – Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

3. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд на докторант Мира Димова Джендова-Дунева, авторефератът и научните публикации, свързани с дисертационния

труд са резултат от самостоятелно научно изследване. Аргументирано и убедително са откроени **актуалността и значимостта** на изследваната проблематика. Подчертава се, че туристическите организации се стремят да предлагат променящ се с времето туристически продукт. Целта е той да бъде промотиран, внедрен и наложен като „нов“ и „уникален“, и съобразен с конкретни предпочтания и очаквания.

Правилно са разграничени **обектът** на изследване – „*ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион и техният туристически продукт*“ и **предметът** на изследване – „*иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти*“. **Основната цел** е ясно и точно дефинирана: „*на базата на теоретичен анализ и систематизиране на иновациите в продукта на ваканционните апартаменти, да се отксят възможности за прилагането им в продукта на ваканционните апартаменти в ЮЧТР*“. Постигането на целта е осъществено чрез решаването на **6 конкретни изследователски задачи**.

Подходящо е формулирана **изследователската теза**: „*иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти са задължителен елемент за усъвършенстването му, с цел достигане на нови пазари и по-добра реализация*“. Правилно са дефинирани **3 работни хипотези**.

Изследователският инструментариум включва съвкупното приложение на **изследователски методи и подходи**, по-важните от които са: *анализ и синтез, хронологически подход, системен подход при определяне на средата на приложение на иновациите като благоприятна и неблагоприятна, наблюдение, анкетно проучване, ситуациярен анализ, компаративен анализ и контент анализ*. **Ограниченията**, съпътстващи дисертационния труд, са свързани с липса на достатъчно систематизирани статистически и емпирични данни за обекта на изследване в България; непредвидими пазарни промени в туристическата индустрия, поради въвеждането на противоепидемичните мерки заради COVID; географски и времеви ограничения. **Основните проблеми** при реализирането на дисертацията са липсата на специализирана литература за иновациите при ваканционните апартаменти; затруднения от страна на респондентите при провеждане на анкетните проучвания; липса на статистическа информация за броя на комплексите с ваканционни апартаменти в България.

Информационното осигуряване на дисертационния труд обхваща *първични източници* на емпирични данни от две групи респонденти – мениджъри и туристи в комплекси с ваканционни апартаменти в ЮЧТР. Към *вторичните източници* се

включват предимно публикации на български и чуждестранни специалисти в областта на изследваната тематика, официални статистически данни до началото на 2022 г., данни на неправителствени организации, законови и нормативни актове, научни доклади от международни конференции.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на чл. 27, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

4. Преценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е в **обем** от 279 страници. В основния текст са илюстрирани 30 таблици и 28 фигури. **Структурата** на дисертационния труд е издържана в духа на добре обоснована логика, последователност и връзка между третираните проблеми. Състои се от увод (6 стр.), изложение в три глави (219 стр.), заключение (3 стр.) и използвана литература (17 стр.). Към дисертационния труд са изгответи 7 приложения (19 стр.). **Библиографският апарат** включва 197 заглавия, от които 126 литературни източника и 71 специализирани интернет сайта.

Докторант Мира Джендова **добре познава** тезите и концепциите на утвърдени автори по изследваните проблеми, и успешно ги интерпретира. Литературните източници са ползвани **добросъвестно и коректно**.

Стилът на дисертационния труд е стегнат и точен. Текстът е написан на **научен език**. **Съдържанието на дисертационния труд** свидетелства, че докторант Мира Джендова е реализириала **задълбочено научно изследване** и много добро **практическо доказателство** на авторовите цел и задачи.

В **увода** е представена логическата рамка на изложението. Обоснована е необходимостта от изследване на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион.

В **първа глава** на дисертационния труд „**Същност и особености на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти**“ са разгледани теоретичните основи на иновациите в туризма. Представено е разнообразие от дефиниции за иновациите в туризма, като е обобщена и приета авторова такава. Посочени са особеностите, елементите и видовете иновации в туризма. Изследователският интерес е насочен към същността на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти. Разкрити са характеристиките на туристическия продукт на ваканционните апартаменти и особеностите на иновациите

при ваканционните апартаменти. Изведена е ролята и участието на мениджърите в иновативните процеси. Разработен е концептуален модел за приложение на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти.

Във втора глава на дисертационния труд „**Приложение на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион**“ е разработена методика за анализ и оценка на приложение на иновациите в туристически район. Извършена е задълбочена оценка на факторите за развитие на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в ЮЧТР. Анализирано е състоянието на иновациите в туристическия сектор в България. Специално място е отделено на приложението на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти от гледна точка на менажираща компания и от гледна точка на индивидуалния турист.

В трета глава на дисертационния труд „**Насоки и възможности за разширяване на приложението на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион**“ са анализирани тенденциите при приложението на иновации в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в ЮЧТР. Поставен е акцент върху бариерите и проблемите при приложението на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в ЮЧТР. Вниманието е фокусирано върху възможностите за увеличаване на приложението на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в ЮЧТР.

В заключението са обобщени основните анализи и изводи относно иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион.

Откроените научни и научно-приложни резултати представляват оригинален принос в науката. Те дават основание за извода, че основната цел на дисертационния труд е **постигната**. Поставените изследователски задачи са **изпълнени**. Изследователската теза е **потвърдена**. Формулираните работни хипотези са **доказани**.

По структура и съдържание, дисертационният труд съответства на изискванията на чл. 34, ал. 2 и ал. 3 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна, Раздел II – Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

4. 1. Оценка на автореферата на дисертационния труд

Авторефератът е в обем от 49 страници. Той коректно кореспондира с дисертационния труд и достоверно представя в синтезиран вид изследваните проблеми.

Лексикалната и стиловата характеристика на текста е издържана и прецизна. Съставен е от 6 части, които включват: 1). обща характеристика на дисертационния труд; 2). структура и съдържание на дисертационния труд; 3). кратко изложение на дисертационния труд; 4). справка за научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд; 5). списък на публикациите по темата на дисертационния труд; 6). декларация за оригиналност.

5. Идентифициране и оценяване на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Докторант Мира Джендова **правилно е формулирала приносите** в дисертационния труд. Представената справка за приносите оценяваме като коректна и реално отразяваща постигнатите резултати.

По наше мнение, в дисертационния труд ясно се отклояват **научни и научно-приложни приноси**, които могат да бъдат обобщени, както следва:

първо – систематизирани са съвременните тенденции за развитието и приложението на иновации в туристическия продукт;

второ – допълнена е теорията чрез авторова дефиниция и класификация на ваканционните апартаменти като заведения за настаняване;

трето – на база конструирания концептуален модел е разработена авторова методика за приложение на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти;

четвърто – проведено е анкетно проучване с 2 групи респонденти – мениджъри и туристи във ваканционни апартаменти в ЮЧТР за анализиране на състоянието на иновациите в туристическия продукт;

пето – изведени са основните бариери и детерминанти при приложение на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти;

шесто – формирани са 3 основни приоритета, които ще благоприятстват за приложението на иновациите в ЮЧТР, с цел да се усъвършенства състоянието на туристическия продукт на ваканционните апартаменти.

6. Публикации и участие в научни форуми

Докторант Мира Джендова отговаря на **минималните национални изисквания** за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и ал. 3 на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Реализирала е **30 точки** от публикации в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове.

Тя има **3 научни публикации**, пряко свързани с темата на дисертационния труд – **1 статия** (10 стр.) и **2 научни доклада** (17 стр.). Общийят им обем възлиза на **27 печатни страници**.

Статията е публикувана на *български език* в сп. „Управление и образование“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас и е индексирана в **EBSCO**.

Докладите са отпечатани на *български език* в сборници от участие в научни форуми, както следва:

- 1). Юбилейна международна научна конференция „Туризъм в епохата на трансформация”, посветена на 50-годишнината от създаването на специалност „Туризъм” в Икономически университет – Варна;
- 2). Дванадесета международна научна конференция на младите учени „Икономиката на България и Европейския съюз: наука и бизнес”, УНСС.

Публикациите на докторант Мира Джендова са **представителни** и осигуряват достатъчно **разпространение на резултатите** от изследването сред академичната общност и заинтересованите среди от туристическия бизнес. *Научната продукция, посветена на третираната проблематика отговаря на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор”, според чл. 2б ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и чл. 35, ал. 1, т. 4 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна, Раздел II – Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”*.

7. Констатирано или неконстатирано плагиатство в дисертационния труд или автореферата

По наше мнение няма констатирано плагиатство в дисертационния труд и автореферата.

8. Критични бележки и препоръки

Към дисертационния труд могат да бъдат отправени бележки, които биха подобрили общото представяне на разработката.

1. Целесъобразно е да се задълбочи систематизирането на подвидовете ваканционни апартаменти, особено хиbridните им форми.
2. Дисертационният труд би спечелил, ако се разшири информационната база на емпиричното проучване.

Посочените бележки не намаляват достойнствата на изследването и не влияят върху общата положителна оценка на дисертационния труд, като самостоятелно изследване с безспорни научни и научно-приложни приноси.

Препоръчвам в бъдещата си научноизследователска работа докторант Мира Дженкова да разшири проучванията си относно иновациите в продукта на ваканционните апартаменти по Северното черноморие и/или планинските курорти.

9. Въпроси към дисертанта

Изследваната проблематика поражда следните въпроси за достойна защита:

1. Включването на ваканционните апартаменти в системата за категоризация на местата за настаняване у нас, стимулира ли иновирането на продукта им?
2. Кой вид иновации в продукта на ваканционните апартаменти е най-подходящ за адаптирането му към съвременните форсажорни събития?

10. Заключение

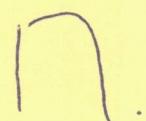
С убеденост давам **положителна оценка** на дисертационния труд на тема „Иновации в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в Южен черноморски регион”. Потвърждавам, че той изцяло **съответства на изискванията** на ЗРАС в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна, Раздел II – Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

Дисертационният труд е **научно-приложно решение** на реален практически проблем с обществена значимост. Докторантът притежава задълбочени теоретични знания по специалност „Туризъм” и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да вземат **решение „ЗА”** присъждането на **образователната и научна степен „доктор”** в област на висшето образование 3. „**Социални, стопански и правни науки**”, професионално направление 3.9. „**Туризъм**”, научна специалност „**Икономика и управление (туризъм)**” на **МИРА ДИМОВА ДЖЕНДОВА-ДУНЕВА** – редовен докторант в катедра „Икономика и организация на туризма” към факултет „Управление” при Икономически университет – Варна.

София,
12.07.2022 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(проф. д.н. Таня Парушева)

9002 Варна, бул. „Княз Борис I“ 77 тел.
052 643 360 · факс 052 643 365 · www.ue-varna.bg

77, Knyaz Boris I Blvd., 9002 Varna, Bulgaria
Phone +359 52 643 360 · Fax +359 52 643 365 · www.ue-varna.bg

РЕЦЕНЗИЯ

Bx. № РД 20-943 | 11.08.2022

на дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“ по ПН 3.9
„Туризъм“, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм)“ по
процедура, обявена от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Изготвил рецензиията: доц. д-р Георгина Луканова

Основание за написване на рецензиията: заповед на Зам.-ректора по НИДРК
на ИУ-Варна РД-06-120 от 01.07.2022 г. и решение на заседание на Научното жури
от 01.07.2022 г.

Автор на дисертационния труд: докторант Мира Димрова Джендова-Дунева
с научен ръководител проф. д-р Таня Дъбева.

Тема на дисертационния труд: „Иновации в туристическия продукт на
vakанционните апартаменти в Южен Черноморски регион“.

2. Данни за дисертанта

Мира Джендова-Дунева завършва средно образование в ГИРЕ „Г. С. Раковски“, гр. Бургас през 2000 г. През 2003 г. придобива ОКС „Специалист“ по Организация и управление на хотела и ресторанта в Колеж по туризъм към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. Бакалавърска степен придобива във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ през 2005 г. по специалност „Туризъм“. През 2009 г. придобива магистърска степен по специалност „Международен туризъм“ в същия университет, а четири години по-късно, през 2013 г. получава втора магистърска степен по специалност „Финансов мениджмънт на предприятието“ към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

В периода 2015 г. – 2018 г. Мира Джендова-Дунева е редовен докторант към катедра „Икономика и организация на туризма“, ИУ-Варна по ДП „Икономика и управление (Туризъм)“. По време на обучението си полага с успех всички изпити от докторантския минимум и публикува една статия и два доклада.

Освен английски език, докторантката владее и френски език. Езиковите ѝ знания ѝ предоставят възможност за свободно ползване на чуждестранна специализирана и научна литература, което се отразява и върху качествата на дисертационния труд.

Мира Джендова-Дунева има богат трудов стаж в областта на хотелиерството и туризма. Работи два сезона като администратор в хотел в гр. Несебър и в хотел в Майн, САЩ. Три години работи като фронт офис мениджър във висококатегориен хотел в к. к. „Слънчев бряг“. По-нататъшният ѝ трудов опит се обогатява със заемани работни позиции като управител на хотел и мениджър маркетинг и продажби. От три години до момента Мира Джендова-Дунева е директор маркетинг и продажби в компания за управление на комплекси и ваканционни апартаменти в България.

Решението за откриване на процедура по защита е взето на заседание на катедрения колектив и утвърдено на заседание на ФС на факултет „Управление“, съобразно изискванията на чл. 30 и чл. 32, ал. 2 от Правилника за развитие на АС в ИУ-Варна.

Представените обстоятелства и приложените документи показват, че са спазени изискванията на чл. 34, ал. 1 и чл. 35 от Правилника на ИУ-Варна и Мира Джендова-Дунева има право да се яви на защита на своя дисертационен труд.

3. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е в общ обем от 279 страници, от които 259 страници основен текст и 10 страници приложения. Основният текст е структуриран както следва: въведение (5 стр.), изложение в три глави (гл. I – 85 стр., гл. II, гл. – 70 стр., гл. III – 64 стр., общо 219 стр.), заключение (3 стр.), списък с използваните източници (17 стр.). Изложението включва богат

илюстративен материал, представен от 30 таблици и 28 фигури. Към дисертацията има и 7 приложения.

Общото представяне на дисертационния труд налага да се откроят следните по-важни моменти:

Актуалност. Дисертацията е посветена на теоретичното и емпиричното проучване на възможностите за развитие на иновации в специфичен хотелиерски продукт. Изследването представя особеностите и ефективността на различните видове иновации върху реализацията на туристическия продукт на ваканционните апартаменти. Избраната тематика е актуална и с голяма практическа значимост за развитието на хотелиерството в България, особено в условията на негативна икономическа, политическа и социална конюнктура. Изследването на иновациите в хотелиерския продукт е от съществено значение за дейността на хотелиерското предприятие с оглед навременното адаптиране на фирмени стратегии към новите реалности в туристическия бизнес.

Научноизследователска цел и задачи. Съобразно формулираната тема на дисертационния труд докторантът ясно конкретизира научноизследователската цел: „на базата на теоретичен анализ и систематизиране на иновациите в продукта на ваканционните апартаменти, да се откроят възможности за прилагането им в продукта на ваканционните апартаменти в ЮЧТР“. Определени са шест изследователски задачи, които следват логиката на съдържанието и способстват за постигането на научноизследователската цел.

Изследователската теза, която конкретизира същността и насоките на научното изследване, обвързва иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти с неговото успешно пазарно развитие. Доказването на тезата се реализира чрез проверка на три работни хипотези.

Предметът и обектът на изследване са логично изведени от целта. Предмет на изследването са иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти. За обект на анализ са избрани ваканционните апартаменти в Южен Черноморски регион и техният туристически продукт.

Изследователски инструментариум. За постигане целта на разработката и изпълнение на произтичащите от нея задачи са подбрани подходящи и приложими изследователски методи.

Коректно са посочени **ограниченията** на изследването.

Библиографският апарат включва 197 заглавия, от които 76 на кирилица (български) и 121 на латиница (всички са на английски език). Количествената и качествената структура на литературните източници показва, че докторантката добре познава литературата по изследваната тематика. Преобладават съвременни източници, подходящо подбрани, правилно интерпретирани и коректно цитирани.

4. Преценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд

Структурата на научната разработка съответства на поставената цел и изследователските задачи.

Първа глава на дисертационния труд представлява теоретико-методологическата рамка на изследването. На първо място са представени особеностите на иновациите в туризма. Изследването се задълбочава с изясняване на същността на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти като е обърнато специално внимание на ролята и участието на мениджърите в процеса на развитие на иновациите. Впечатление прави доброто познаване на основните теоретични постижения по изследваната тематика и тяхното удачно интерпретиране и обобщаване. Докторантката аргументирано представя собствени позиции, формулира изводи и обобщения. На базата на теоретичния обзор е разработен концептуален модел за приложение на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти. Този модел има приносен характер и демонстрира способност за разработване на методологични рамки на базата на интерпретация на теоретични постановки.

Във **втора глава**, в съответствие с изведенния концептуален модел, се изследва приложението на иновациите в туристическия продукт на

ваканционните апартаменти в Южен Черноморски регион. Докторантката показва много добри умения за провеждане на самостоятелни емпирични проучвания и демонстрира аналитични възможности за формулиране на обосновани изводи и оценки. За подробния анализ и аргументираните оценки спомагат задълбоченото познаване на проблематиката и професионалният опит на докторант Джендова-Дунева.

В **трета глава** се систематизират тенденциите при приложението на иновации в туристическия продукт на ваканционните апартаменти в ЮЧТР. На базата на резултатите от две анкетни проучвания се открояват основните бариери и проблеми при тяхното развитие. Задълбоченото познаване на проблематиката и прецизната логическа връзка между теоретичните разсъждения и изводите от проведеното емпирично проучване позволяват на докторантката да обоснове изведените насоки за подобряване и да формулира препоръки с практическа значимост.

Заключението обобщава изпълнението на изследователските задачи и подчертава приносните моменти на научната разработка.

Можем да обобщим, че структурата и съдържанието на дисертационния труд напълно кореспондират с поставената научно изследователска цел и задачи. Постигнати са добра логическа последователност и баланс на отделните структурни елементи. Стилът на изложението е стегнат и точен, използван е разбирам научен език.

Авторефератът отразява точно и пълно съдържанието на представения за рецензиране труд.

5. Научни и научно-приложни приноси

В дисертационния труд на докторант Мира Джендова-Дунева могат да се откроят и систематизират следните научни и научно-приложни приноси:

- Оценявам като постижение и теоретичен принос на дисертанта разширяване и допълване на научното знание относно развитието на специфичен хотелиерски продукт.

- Като теоретичен принос може да се оцени допълването на теорията чрез авторова дефиниция и класификация на ваканционните апартаменти като заведения за настаняване.

- Приемам за теоретичен принос на автора предложния концептуален модел за приложение на иновациите в туристическия продукт на ваканционните апартаменти.

- Принос с научно-приложен характер е направеният комплексен анализ на изследвания обект, който демонстрира уменията на докторантката да провежда самостоятелно научно изследване и да интерпретира неговите резултати.

- Като принос с научно-приложен характер оценявам изведените препоръки за усъвършенстване състоянието на туристическия продукт на ваканционните апартаменти.

6. Публикации по дисертацията

Докторант Мира Джендова-Дунева е представила списък с три публикации по дисертацията, в т. ч. 1 научна статия и 2 доклада. Публикациите са тясно свързани с тематиката на дисертационния труд, в голяма степен отразяват съществени негови части и му придават публичност.

7. Критични бележки и препоръки

В представения за рецензиране дисертационен труд на докторант Мира Джендова-Дунева съществени теоретични, логични и методически грешки не са констатирани. Бих препоръчала на докторантката да продължи да работи по проблематиката за хотелиерския продукт и възможностите за неговото развитие и да споделя постигнатите резултати в повече публикации.

8. Въпроси към докторанта

1. Как докторантът би степенувал по значение предложените в § 3.3. иновации за усъвършенства на туристическия продукт на ваканционните апартаменти в ЮЧТР?

2. В каква перспектива мениджърите на ваканционни апартаменти в ЮЧТР внедряват и прилагат иновации в туристическия продукт?

9. Заключение

Представеният дисертационен труд представлява завършено самостоятелно изследване, което отговаря на необходимите изисквания към подобен род разработки за структурираност, завършеност и значимост. С разработването му са постигнати определени научни и научно-приложни резултати и ясно се открояват приносни моменти. Дисертационният труд показва, че докторант Мира Джендова-Дунева притежава задълбочени теоретични знания по изследваната тематика и добри способности за провеждане на самостоятелно научно изследване. На база на направената цялостна преценка в настоящата рецензия считам, че дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на АС на ИУ-Варна.

Като се основавам на **положителната оценка** на дисертационния труд, както и на научните и научно-приложни достижения на докторантката, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдим на докторант Мира Джендова-Дунева образователната и научна степен „доктор“ по ПН 3.9 „Туризъм“, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм)“.

13.08.2022 г.

Варна

Рецензент:

(доц. д-р Георгина Луканова)

